

MINISTERIET FOR
FAMILIE- OG
FORBRUGERANLIGGENDER

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Ministersekretariatet
Stormgade 2-6
1470 København K
T 33 95 13 10
F 33 95 13 11

www.minff.dk

2. december 2005

./.
Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering samlenotat til Rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 20.-22. december 2005 for så vidt angår Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggenders sager.

Med venlig hilsen

Troels Vensild

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender

Den 1. december 2005

SAMLENOTAT**Rådsmøde (Landbrug og fiskeri) den 20.-22. december 2005 –
Sager under Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggendes område**

1. Forslag til Rådets direktiv om fællesskabsforanstaltninger til bekæmpelse af aviær influenza samt Forslag til Rådets beslutning om ændring af Rådets beslutning 90/424/EØF om visse udgifter på veterinærområdet.
KOM(2005)171
Vedtagelse
side 2

2. Meddelelse fra Kommissionen: TSE-køreplan
KOM(2005)322
Politisk drøftelse – rådskonklusioner
side 8

3. Rapport fra Kommissionen til Rådet og Europa-parlamentet om de foranstaltninger, medlemslandene har truffet for at sikre overholdelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1774/2002 af 3. oktober 2002 om sundhedsbestemmelser for animalske biprodukter, som ikke er bestemt til konsum.
KOM(2005)521
Politisk drøftelse – rådskonklusioner
side 14

NOTAT OM RÅDSMØDE
(Landbrug og Fiskeri) den 20.-22. december 2005 –
Sager under Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggendes område

1. Forslag til Rådets direktiv om fællesskabsforanstaltninger til bekæmpelse af aviær influenza samt Forslag til Rådets beslutning om ændring af Rådets beslutning 90/424/EØF om visse udgifter på veterinærområdet. KOM(2005) 171

Revideret notat. Ændringer er markeret i margenen.

Resumé

Kommissionen vil med forslaget ajourføre de gældende fællesskabsbestemmelser om fugleinfluenza (aviær influenza/AI), som er indeholdt i Rådets direktiv 92/40/EØF, for at sikre en mere effektiv forebyggelse og bekæmpelse af AI-udbrud. Endvidere vil det begrænse den sundhedsrisiko, de tab for erhvervene og de skadevirkninger for samfundet generelt, der er forbundet med denne sygdom. De gældende bestemmelser bliver ændret på følgende centrale punkter:

- 1. Ændring af definitionen af AI, så anvendelsesområdet for bekæmpelsesforanstaltningerne bliver udvidet til også at omfatte lav patogen (lav smitterisiko) AI-virus, der vil kunne udvikle sig til højpatogen (høj smitterisiko) AI-virus. Der vil dog blive sondret mellem de to former for AI, sådan at der kan anvendes bekæmpelsesforanstaltninger, der er målrettet de forskellige risici, de respektive virus udgør.*
- 2. Indførelse af obligatorisk overvågning for AI-virus med lav smitterisiko i alle medlemsstater.*
- 3. Nye og mere fleksible vaccinationsbestemmelser.*
- 4. Nye, fleksible bestemmelser om bekæmpelse af lav- og højsmitsom AI-virus hos andre tamfugle end fjerkræ, såsom fugle i zoologiske haver og truede dyrearter.*
- 5. Nye bestemmelser, som med henblik på at beskytte menneskers sundhed skal sikre samarbejdet mellem medlemsstaternes veterinær- og sundhedsmyndigheder i tilfælde af påvisning af aviær influenza.*
- 6. Tildeling af beføjelser til Kommissionen (ved forskriftsprocedure) til at iværksætte yderligere og mere specifikke AI-bekæmpelsesforanstaltninger og til at oprette en AI-vaccinebank.*

Videnskabelige eksperter vurderer, at udbrud af AI, der ikke bliver bekæmpet, navnlig udbrud forårsaget af bestemte virustyper, efter overførsel af virusset til mennesker fra fugle eller andre dyr, på et tidspunkt kan føre til, at der opstår et virus, som fuldt ud tilpasser sig mennesket og kan forårsage en influenzapandemi i stil med den spanske syge i 1917-1919. En sådan pandemi kunne koste millioner af menneskeliv og få store samfundsøkonomiske konsekvenser på verdensplan.

En vedtagelse af forslaget vurderes at styrke sundhedsbeskyttelsesniveauet i Danmark.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM(2005) 171 af 28. april 2005 fremsendt forslag til Rådets direktiv om fællesskabsforanstaltninger til bekæmpelse af aviær influenza (fugleinfluenza, AI).

Hertil har Kommissionen knyttet et om ændring af Rådets beslutning 90/24/EØF om visse udgifter på veterinærområdet. Forslagene er modtaget fra Rådssekretariatet 3. maj 2005 i dansk sprogversion.

Begge forslag er fremsat med hjemmel i TEF artikel 37 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Forslaget er sat på dagsordenen for rådsmøde (Landbrug og fiskeri) den 20.-22. december 2005 med henblik på endelig vedtagelse.

Nærhedsprincippet

Det er vurderingen, at nærhedsprincippet er overholdt, idet der er tale om ændringer af og tilføjelser til allerede eksisterende EU-regler vedr. fællesskabsforanstaltninger til bekæmpelse af AI. Det vurderes endvidere at være ønskeligt med fælles EU-regler for at sikre en samlet europæisk indsats for at forebygge og bekæmpe AI.

Formål og indhold

Kommissionen vil med forslaget ajourføre de gældende fællesskabsbestemmelser om aviær influenza, som er indeholdt i Rådets direktiv 92/40/EØF, for at sikre en mere effektiv forebyggelse og bekæmpelse af AI-udbrud. Endvidere vil det begrænse den sundhedsrisiko, de tab for erhvervene og de skadevirkninger for samfundet generelt, der er forbundet med denne sygdom.

Tamfjerkræ er generelt fri for AI-virus. Visse vilde fugle og frem for alt svømmefugle såsom ænder og gæs virker imidlertid som permanente "depoter" af AI-virus med lav smitterisiko (Lav Patogen Aviær Influenza, LPAI), som fra tid til anden spredes til tamfjerkræ. Det er ikke muligt at stoppe spredningen af virus blandt vilde fugle i naturen. Det betyder en vedvarende risiko for overførsel af AI-virus fra vilde fugle til tamfugle, hvor virus kan mutere til en meget smitsom type (Høj Patogen) AI, som medfører ekstremt høj dødelighed blandt fugle, og kan sprede sig til svin og mennesker.

Videnskabelige eksperter vurderer, at udbrud af AI, der ikke bliver bekæmpet, navnlig udbrud forårsaget af bestemte virustyper, efter overførsel af virusset til mennesker fra fugle eller andre dyr, på et tidspunkt kan føre til, at der opstår et virus, som fuldt ud tilpasser sig mennesket og kan forårsage en influenzapandemi i stil med den spanske syge i 1917-1919. En sådan pandemi kunne koste millioner af menneskeliv og få store samfundsøkonomiske konsekvenser på verdensplan.

Der har i de seneste år været alvorlige udbrud af AI med høj smitterisiko (HPAI) hos mange forskellige fuglearter i flere forskellige dele af verden. Hundreder af millioner af fugle er døde eller er

blevet aflivet som led i sygdomsbekæmpelsesforanstaltningerne, og fjerkræindustrien har lidt meget store tab. Under disse udbrud er der også indberettet flere tilfælde af infektion hos mennesker, som i visse tilfælde har haft dødelig udgang.

For at reducere risikoen for spredning af sygdommen vil de nugældende bestemmelser om bekæmpelse af AI således blive ændret på følgende centrale punkter:

Med forslaget bliver det gjort obligatorisk at foretage AI-overvågning i alle medlemsstater, og der bliver fastlagt krav til de nationale overvågningsprogrammer. Anvendelsesområdet for bekæmpelsesforanstaltningerne bliver udvidet til også at omfatte LPAI, og der bliver opstillet specificerede krav til de nødvendige foranstaltninger i tilfælde af udbrud. Der bliver således sondret mellem de to former for AI-virus, sådan at der kan anvendes bekæmpelsesforanstaltninger målrettet de forskellige risici, de respektive typer udgør. Disse detaljerede bestemmelser vedrører nedslagning, zoner, sporing, destruktion, rengøring og desinfektion, m.v.

Der indføres nye og mere fleksible vaccinationsbestemmelser. Det vil fortsat være forbudt at vaccinere mod AI som en alment forebyggende foranstaltning, men nødvaccination kan iværksættes, når der er risiko for, at et udbrud truer med at sprede sygdommen. En medlemsstat skal forelægge Kommissionen en plan til godkendelse, førend nødvaccination kan påbegyndes. Nødvaccinationsplanen skal godkendes i komiteprocedure.

Endvidere gives der mulighed for, at medlemsstater kan indføre forebyggende vaccination af fjerkræ og andre fugle, hvis de vurderer, at bestemte dele af deres område, bestemte karakteristika ved deres fjerkræproduktion eller bestemte kategorier af fjerkræ eller andre fugle er forbundet med en særlig høj risiko for så vidt angår indslæbning og spredning af AI. Medlemsstaten skal forelægge Kommissionen en vaccinationsplan til godkendelse.

Forslaget tilføjer bestemmelser om bekæmpelse af LPAI og HPAI hos andre tamfugle end fjerkræ, såsom fugle i zoologiske haver og truede dyrearter, herunder at fugle/fjerkræ, der bliver holdt som kæledyr, under særlige vilkår ikke nødvendigvis kræves aflivet ved et udbrud.

Der foreslås nye bestemmelser, som med henblik på at beskytte menneskers sundhed skal sikre samarbejdet mellem medlemsstaternes veterinær- og sundhedsmyndigheder i tilfælde af påvisning af AI. Der skal hurtigt etableres forholdsregler for at forebygge influenzainfektioner hos personer i kontakt med de smittede dyr.

Medlemsstaterne pålægges at opstille beredskabsplaner, og omfattende krav hertil er fastsat i forslaget. Beredskabsplanerne skal tages op til revision mindst hvert femte år. Kommissionen skal afgøre, om planen lever op til kravene, og planerne, med eventuelle pålagte ændringer, skal godkendes i komiteprocedure.

Det foreslås desuden, at medlemsstaterne straks skal kunne opstille et nationalt krisecenter for sygdomsbekæmpelse i tilfælde af udbrud, og der opstilles en række krav vedr. tilstedeværelse af tilstrækkelige midler, udstyr, personale, organisation, planer for samarbejde med andre myndigheder m.v. De nationale krisecentre skal straks kunne suppleres af lokale krisecentre, hvor der på tilsvarende vis opstilles en række krav til udstyr og opgavevaretagelse for disse enheder.

Kommissionen tildeles beføjelse til i forskriftskomitéprocedure at kunne iværksætte yderligere og mere specifikke AI-bekæmpelsesforanstaltninger og til at oprette en AI-vaccinebank. Medlemsstaterne vil få adgang til den fælles bank, og herudover kan medlemsstater oprette nationale vaccinebanker.

Der er tale om minimumsbestemmelser, og medlemsstaterne har således generelt mulighed for at træffe yderligere foranstaltninger.

Forslaget til ændring af Rådets beslutning 90/424/EØF om visse udgifter på veterinærområdet indebærer, at de refusionsmuligheder for medlemsstaterne, der nu gælder for refusion af udgifter til bekæmpelse af højpatogen aviær influenza, udvides til også at gælde for udgifter til bekæmpelse af lavpatogen aviær influenza. Refusionen dækker medlemsstaternes udgifter i forbindelse med aflivning og destruktion af dyr, rengøring og desinfektion af bedrifter og udstyr, samt destruktion af kontamineret foder og destruktion af kontamineret udstyr. Ifølge forslaget vil refusion for medlemsstaternes udgifter ved bekæmpelse af højpatogen aviær influenza fortsat være 50 %, mens refusionen til udgifter i forbindelse med bekæmpelse af lavpatogen aviær influenza ifølge Kommissionens forslag udgør 30 %.

Endvidere foreslår Kommissionen refusion til medlemsstaterne for udgifter i forbindelse med nødvaccination, således at der gives mulighed for 100 % refusion for udgifter til vaccinen og 50 % refusion for udgifter til selve vaccinationen.

Udtalelser

Europa-Parlamentet forventes at vedtage sin udtalelse på plenarsamlingen 1. december 2005.

I Landbrugsudvalgets betænkning hilses forslaget velkommen, fordi det indeholder de nødvendige radikale foranstaltninger i tilfælde af HPAI-udbrud, og fordi det indfører en grundigere overvågning af LPAI i medlemsstaterne. Selv om ordføreren anerkender faren ved en mutering af LPAI til HPAI, er han enig med Kommissionen i, at massiv bortskaffelse i LPAI-inficerede bedrifter generelt er unødvendigt og ofte også uacceptabelt fra et økonomisk og etisk synspunkt. Ordføreren går ind for en afbalanceret tilgang, hvor kontrolstrategier indrettes efter et risiko-baseret system. En systematisk kontrol af meget små (ofte private) bedrifter vil føre til overdrevent bureaukrati og bør derfor begrænses så meget som muligt. Samtidig bør der afsættes ressourcer til store fugleflokke, der holdes i nærheden af kendte flyveje for vilde trækfugle.

I forslaget tages der hensyn til både forebyggende vaccination og til nødvaccinationer. Vaccinationen vil blive overvåget, og strategien vil omfatte muligheden for at differentiere mellem vaccinerede og uvaccinerede dyr. Erfaringer med omfattende brug af vaccinationer i Italien har ikke været

overbevisende, hovedsagelig fordi ikke alle arter synes at være modtagelige for de eksisterende vacciner. Ordføreren vil gerne understrege, at der er et stort og hastende behov for yderligere forskning i udvikling af effektive, multistammede forebyggende vacciner, som er effektive i alle relevante fuglearter. Ideelt set bør kommende vacciner kunne indgives oralt, da indsprøjtninger under huden på store fugle er arbejdskrævende og ofte problematisk fra et dyrevelfærdsmæssigt synspunkt, især i betragtning af kravene om vaccinering af fjerkræ mod andre sygdomme. Ordføreren mener, at udvikling af multistammede, orale vacciner bør prioriteres højt, og at der bør afsættes de nødvendige midler til forskning i dette område fra EU-budgettet.

Kommissionen foreslår også foranstaltninger med hensyn til den offentlige sundhed for at imødegå risikoen for infektion af mennesker. Menneskelig AI forårsages af en genetisk ændring, hvor AI-vira blandes med en menneskelig influenzastamme, og dermed bliver i stand til at inficere mennesker gennem direkte kontakt med fugle. AI er særlig farlig, fordi det menneskelige immunsystem ikke har et forsvarssystem, der kan bekæmpe en virus, der hidtil kun har ramt fugle. Den er derfor særlig aggressiv og bider sig fast i lungerne, hvor den modstår antiviral og antibakteriel medikation. Selv om faren for infektion fra de primitive og meget sårbare bedrifter og markeder mv. i Asien er yderst bekymrende, fordi infektion af mennesker kan spredes derfra, er ordføreren af den overbevisning, at faren for, at menneskelig AI opstår i Europa (bedrifter, dyretransporter mv.) ikke bør overvurderes på grund af det generelt meget høje hygiejneniveau i moderne fjerkræbedrifter og fordi direkte kontakt mellem mennesker og fugle i bedrifterne er forholdsvis begrænset. Ordføreren vil gerne understrege, at en faren for en potentiel pandemi af AI i mennesker kun kan fjernes gennem radikal udryddelse af disse sygdomme i fugle.

Gældende dansk ret

Aviær influenza er omfattet af lov nr. 432 af 9. juni 2004 om hold af dyr samt bekendtgørelse nr. 921 af 10. november 1994 om særligt smitsomme sygdomme hos fjerkræ og andre fugle i fangskab.

En vedtagelse af forslaget vil ikke kræve lovændring, men kan implementeres ved ny bekendtgørelse.

Konsekvenser

En vedtagelse af direktivet skønnes at styrke beskyttelsesniveauet i Danmark.

Forslaget skønnes at få statsfinansielle konsekvenser, idet implementeringen af direktivet forudsætter et langt mere aktivt basis-beredskab i Fødevarestyrelsen, herunder en årlig målrettet overvågning, tilpasning og vedligeholdelse af beredskabsplanen for AI samt systematisk efteruddannelse af personale.

Omfanget af de finansielle konsekvenser forventes at blive på ca. 4 mio. kr. årligt. Merudgiften skal finansieres inden for Fødevarestyrelsens ramme, idet der dog eventuelt vil være grundlag for en finansiering af de nye foranstaltninger ved brugerbetaling fra erhvervets side.

Der vurderes ikke at være samfundsøkonomiske konsekvenser af forslaget, men det skal bemærkes, at et eventuelt udbrud af AI i Danmark forventes at få meget voldsomme økonomiske konsekvenser for erhvervet og staten.

Høring

Forslaget er sendt i høring i en kreds af relevante organisationer og institutioner, men der er ikke modtaget høringssvar. Forslaget har desuden været forelagt Det Rådgivende Fødevareudvalgs EU-underudvalg, som ikke havde bemærkninger.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er grundlæggende enig i forslaget.

Generelle forventninger til andre landes positioner

Man er fra dansk side ikke bekendt med officielle tilkendegivelser om forslaget i andre medlemsstater.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Grundnotat er sendt til Folketingets Europaudvalg den 30. maj 2005. Endvidere har forslaget været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 20.-22. juni 2005 (samlenotat af 9. juni 2005).

2. Meddelelse fra Kommissionen: TSE-køreplan KOM(2005) 322

Revideret notat. Ændringer er markeret i margenen.

Resumé

Kommissionen har udarbejdet et dokument, der skal udgøre grundlaget for drøftelser om den fremtidige politik på TSE området. Dokumentet benævnes TSE-køreplan og er ikke udtryk for konkrete forslag til bindende retsakter.

TSE køreplanen indeholder overvejelser om mulige ændringer af TSE politikken på kort, mellem- og lang sigt og omfatter både BSE og TSE/Scrapie. Planen omhandler vigtige områder for udryddelsen af sygdommene, nærmere bestemt overvejelser om mulige ændringer for så vidt angår overvågning, Specificeret Risikomateriale (SRM), foderforbud, nedslagningspolitik, BSE-landekategorier og de særlige foranstaltninger vedrørende UK.

Regeringen er positiv over for Kommissionens forslag og støtter generelt set de ændringer på TSE området der med planen lægges op til, idet man dog særligt ønsker at arbejde for, at der kommer en differentieret overvågning, der tager hensyn til, at forekomsten af BSE og TSE/Scrapie i de enkelte medlemsstater varierer betydeligt.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2005) 322 sendt en meddelelse om en TSE køreplan. Dokumentet er oversendt til Rådet den 15. juli 2005 og forelå i dansk udgave den 2. september 2005.

Meddelelsen er ikke udtryk for et konkret forslag til EU retsakter, men indeholder Kommissionens overvejelser vedrørende den fremtidige EU politik på TSE området.

Meddelelsen forventes behandlet på Rådsmødet den 20-22. december 2005 med henblik på vedtagelse af konklusioner.

Nærhedsprincippet

Meddelelsen indeholder alene overvejelser om ændringer i EU's eksisterende TSE politik, der allerede omfatter fælles regler, men da der ikke er tale om konkrete forslag til retsakter, er der her ikke grundlag for at vurdere overholdelsen af nærhedsprincippet.

Formål og indhold

Kommissionens meddelelse indeholder overvejelser om mulige ændringer af TSE politikken på kort og mellemlang sigt (2005-2009) og lang sigt (2009-2014). Overvejelserne omfatter både BSE og TSE/Scrapie.

Kommissionens overvejelser vedrører fremtidige ændringer for så vidt angår overvågning, SRM, foderforbud, nedslagningspolitik, BSE-landekategorier og særlige foranstaltninger vedrørende UK.

Foranstaltningerne, som er nævnt nedenfor, påtænkes gennemført i perioden 2005-2009.

Meddelelsen indeholder også en langsigtet plan for 2010-2014, men denne er meget afhængig af udviklingen af TSE forskningen, resultaterne heraf, testresultater, og hvilke beslutninger der træffes i de næste år.

Overvågning af kvæg

Ifølge meddelelsen ønskes der fremover en reduktion i antallet af BSE tests samtidigt med, at effektiviteten af overvågningen bevares. Dette forventes opnået ved at målrette overvågningsaktiviteterne ud fra de senere års testresultater. Der vil stadig være tale om aktiv overvågning, der anses for nødvendig for at kunne evaluere både medlemslandenes BSE situation og effekten af øvrige tiltag på området.

Fremtidige tiltag set ud fra en epidemiologisk betragtning kunne tænkes at være følgende:

- Gradvis forhøjelse af alderen for testning af sunde slagtedyr og selvdøde dyr.
- Fokus på BSE test af dyr fra fødselskohorter, hvor BSE forekomsten endnu ikke er kendt, for på den måde at skabe overblik over sygdommens udbredelse.

Foruden de epidemiologiske betragtninger lægger Kommissionen op til betragtninger vedrørende omkostningseffektivitet, hvor der med respekt for formålet med overvågningen foretages en afvejning af omkostningerne ved overvågningsprogrammet i forhold til de oplysninger, overvågningen frembringer.

Specificeret Risiko Materiale, SRM

Kommissionens meddelelse lægger klart op til at sikre og bevare det nuværende høje beskyttelsesniveau af forbrugersikkerhed ved at garantere sikker fjernelse af SRM. Samtidig foreslås det at modificere SRM listen og/eller tidspunktet for fjernelse af specificeret risikomateriale set i relation til dyrets alder, baseret på nyeste videnskabeligt materiale.

Med henvisning til en udtalelse fra Den Europæiske Fødevarerikkerhedsautoritet (EFSA) fra april 2005, hvori EFSA går ind for at forhøje den eksisterende aldersgrænse for centralnervevæv fra 12 til 21 eller 30 måneder, fremfører Kommissionen, at der er grundlag for overvejelser om forhøjelse af aldersgrænsen for fjernelse af rygsøjlen, uden dog at lægge sig fast på en aldersgrænse.

Det kan oplyses, at Kommissionen allerede har forelagt et konkret forslag til vedtagelse i komité-procedure for Den Stående Veterinærkomité, jf. SANCO 1779/2005, hvor aldersgrænsen for fjernelse af ryghvirvlen foreslås hævet fra 12 til 24 måneder.

Forslaget er vedtaget.

Foderforbud

Der ønskes en lempelse af visse kontrolforanstaltninger i det eksisterende totale foderforbud, når visse nærmere angivne betingelser er opfyldt.

Fremtidige tiltag vedrørende foderforbudet bør ifølge Kommissionen tage udgangspunkt i risikoanalyser og tage hensyn til de eksisterende kontrolværktøjer. Kommissionen nævner følgende områder, hvor en lempelse af foderforbudet kan komme på tale

- **Miljømæssig forurening** med benfragmenter er påvist i roeffald. Der er tale om ben fra vilde dyr, der ender i sukkerroeffald. Når en risikoanalyse har fastslået, at der ikke kan være tale om krydskontaminering eller tilsætning af kød og benmel, skal det være muligt at anvende roeffaldet til foder.

Det kan oplyses, at denne regel allerede er gældende på baggrund af vedtagelse via Komitéprocedure.

- **Fiskemel** er forbudt at anvende til foder til drøvtyggere, men er under opfyldelse af bestemte krav tilladt til ikke-drøvtyggere. For at det bliver praktisk muligt rent produktionsmæssigt at anvende fiskemel til ikke-drøvtyggere foreslås, at der tillades en lille procentdel fiskemel i drøvtyggerfoder for at tilgodese den del, der kan fremkomme ved krydskontaminering.
- **Lempe foderforbuddet for ikke drøvtyggere.** Overvejelserne afventer bl.a. en forbedring af metoden til differentiering af dyrearterne, hvorfra det animalske protein stammer.

BSE landekategorisering

Ifølge Kommissionens meddelelse ønskes en forenkling af de eksisterende BSE-landekategoriseringsregler samt en klassificering af landene inden 1. juni 2007, hvor overgangsforanstaltningerne på området i TSE forordningen (999/2001) udløber.

Fremtidige tiltag skal udformes således, at et lands BSE status i højere grad afspejler de reelle forhold i landet. Klassificeringen skal gøres mindre kompliceret og følge formålet, som er at fastlægge handelsbestemmelser for de enkelte risikokategorier efter BSE risiko.

Kommissionen lægger op til, at den Internationale Organisation for Dyresundhed (OIE)'s landekategoriseringsmodel fra maj 2005 anvendes. Modellen indeholder 3 landekategorier :

- Kategori 1: Lande med ubetydelig risiko for BSE.
- Kategori 2: Lande med kontrolleret risiko for BSE.
- Kategori 3: Lande med ubestemt/ukendt risiko for BSE.

Det kan oplyses, at Danmark opfylder kravene til en placering i Kategori 2.

Nedslagningspolitik – kvæg

Kommissionen ønsker at gøre det valgfrit hvorvidt medlemslandene vil tillade at stoppe den øjeblikkelige nedslagning af kohortedyrerne ved positivt fund af BSE i besætningen. Ved kohortedyrene forstås de dyr, der ikke udviser symptomer på sygdom, men hvor risikoen for, at dyrene er smittet med BSE, formodes at være større, eksempelvis en fødselskohorte der omfatter afkom af positive BSE tilfælde (for hundyr), eller en foderkohorte der omfatter dyr, som har fået samme foder som det BSE positive dyr i deres første leveår.

Kommissionens forslag til fremtidige tiltag udgør en to trins raket:

- Første trin er at tillade, at kohortedyrene først destrueres, når dyrene udgår af produktion.
- Andet trin er på sigt at overveje at tillade slagting af kohortedyrene til konsum forudsat, at der foreligger en negativ BSE test, der er fjernet SRM, samt at BSE prævalensen i landet er faldende.

Nedslagningspolitik – små drøvtyggere

Kommissionen ønsker at bevare det nuværende forbrugerbeskyttelsesniveau, men samtidig at anvende de nye testmetoder, som muliggør en differentiering mellem scrapie og BSE, til at lempe de nuværende nedslagningsregler for scrapie.

Fremtidige tiltag er ifølge Kommissionen at lempe nedslagningsreglerne for TSE i de tilfælde, hvor BSE er udelukket, men med en øget testfrekvens i den inficerede flok. Det skal være tilladt at slagte til konsum, forudsat at der foreligger en negativ BSE test.

Restriktioner vedrørende UK

Kommissionen ønsker at lempe kravene til UK i takt med, at UK lever op til de fastsatte betingelser. Kommissionen lægger op til en ophævelse af embargoen mod UK på grundlag af udtalelser fra Den Europæiske Fødevarerikkerhedsautoritet (EFSA) vedrørende forekomsten af BSE i UK, som er faldet til under 200 BSE-tilfælde pr. million voksne kreaturer, samt tilbagemeldinger fra den netop overståede FVO inspektion i juni 2005, der bl.a. skal klarlægge, hvorvidt UK har efterlevet krav om lovændringer, som tidligere er blevet fremsat fra Kommissionen.

Udtalelser

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig om meddelelsen, som behandles i Parlamentets Miljø- og Landbrugsudvalg.

Gældende dansk ret

I Danmark reguleres TSE området af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 999/2001 af 22. maj 2001 om fastsættelse af regler for forebyggelse af, kontrol med og udryddelse af visse transmissible spongiforme encephalopatiser med senere ændringer.

Bekendtgørelse nr. 1093 af 12/12 2003 om overvågning og bekæmpelse af TSE hos får og geder

Bekendtgørelse nr. 1528 af 20/12/2004 om overvågning og bekæmpelse af BSE hos kvæg

Konsekvenser

Dokumentet er ikke udtryk for egentlig regulering, men alene politiske retningslinier. Konkrete reguleringsforslag afventes før lovgivningskonsekvenser, statsfinansielle konsekvenser, samfundsøkonomiske konsekvenser samt konsekvenser for beskyttelsesniveauet kan endeligt fastlægges.

Høring

Høringer foretages i takt med at Kommissionen fremlægger konkrete forslag til retsakter.

Forslaget har været forelagt for Det Rådgivende Fødevareudvalgs EU-underudvalg. Landbrugsrådet fremførte et ønske om at prioritere spørgsmålet om at reducere antallet af test af dyr.

Kødbranchens Fællesråd ønskede at iværksætte overvejelser om tilnærmelse af kravene til mærkning af oksekød til øvrige mærkningsregler.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen anser den gældende TSE forordning som en succes. Forekomsten af BSE er faldende i EU samtidig med, at gennemsnitsalderen for positive BSE tilfælde stiger. Dette er sikkert for de oprindelige medlemsstater, og udviklingen følges i de nye medlemsstater. Regeringen støtter således Kommissionens ønsker om at lave en langsigtet strategi på TSE området.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om rapporten fra de øvrige medlemslande.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Grundnotat er sendt til Folketingets Europaudvalg den 28. november 2005.

3. Rapport fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet om de foranstaltninger, medlemsstaterne har truffet for at sikre overholdelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1774/2002 af 3. oktober 2002 om sundhedsbestemmelser for animalske biprodukter, som ikke er bestemt til konsum.

KOM (2005) 521

Nyt notat

Resumé

Rapporten indeholder et afsnit, der beskriver foranstaltninger truffet af medlemsstaterne for at sikre, at den nuværende forordning om sundhedsbestemmelser for animalske biprodukter, som ikke er bestemt til konsum bliver overholdt. Herudover beskriver et afsnit de vigtigste problemer, som medlemsstaterne har peget på, og som allerede er løst via komitéprocedure eller vejledninger. Sluttelig indeholder rapporten et afsnit om de problemer, der kan løses ved komitéprocedure eller vejledninger, men som endnu ikke er blevet det, eller som kun kan løses ved at vedtage yderligere bestemmelser i Rådet på basis af den fælles beslutningsprocedure. Danmark kan støtte rapportens indhold samt aktivt støtte Kommissionen på de områder, hvor den prøver at finde en løsning på problemerne i den nuværende forordning.

Baggrund

Kommissionen har med KOM(2005) 521 endelig udgave af 21. oktober 2005 fremsat rapport fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet om de foranstaltninger, medlemsstaterne har truffet for at sikre overholdelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) Nr. 1774/2002 af 3. oktober 2002 om sundhedsbestemmelser for animalske biprodukter, som ikke er bestemt til konsum.

Rapporten foreligger i en dansk version dateret 27. oktober 2005.

Rapporten er fremsat i henhold til artikel 35 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 1774/2002 af 3. oktober 2002 om sundhedsbestemmelser for animalske biprodukter, som ikke er bestemt til konsum. Ifølge denne skal medlemsstaterne underrette Kommissionen om de foranstaltninger, de træffer for at sikre, at forordningen bliver overholdt. På baggrund af disse oplysninger skal Kommissionen forelægge en rapport for Europa Parlamentet og Rådet, om nødvendigt ledsaget af lovgivningsforslag.

Rapporten forventes behandlet på Rådsmødet den 20-22. december 2005 med henblik på vedtagelse af konklusioner.

Nærhedsprincippet

Der er ikke redegjort for nærhedsprincippet i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete forslag.

Formål og indhold

Rapporten er inddelt i et afsnit, der beskriver foranstaltninger truffet af medlemsstaterne for at sikre, at den nuværende forordning bliver overholdt. Et andet afsnit beskriver de vigtigste problemer, som medlemsstaterne har peget på, og som allerede er løst via komitéprocedure eller vejledninger. Slutelig indeholder rapporten et afsnit om de problemer, der kan løses ved komitéprocedure eller vejledninger, men som endnu ikke er blevet det, eller som kun kan løses ved den fælles beslutningsprocedure.

Problemer, der kan løses ved komitéproceduren eller vejledninger, men endnu ikke er blevet det.

- Der bør fastsættes bedre definitioner af visse animalske biprodukter, for at en harmoniseret anvendelse af forordningen kan lettes. F.eks. definitionen af ”tidligere fødevarer” af animalsk oprindelse, eller som indeholder animalske produkter, som af forskellige grunde ikke længere er bestemt til konsum.
- Klarere EU-regler for animalske biprodukter på veterinær- og affaldsområdet. Det er vigtigt at undgå overlapning og deraf følgende unødvendige byrder som følge af samtidig anvendelse af såvel EU’s veterinærbestemmelser og EU’s affaldsbestemmelser på animalske biprodukter.
- Alternative metoder til forarbejdning, anvendelse og bortskaffelse af animalske biprodukter på basis af udtalelser fra EFSA (Den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritet).
- Anvendelse af organiske gødningsstoffer og jordforbedringsmidler på jordarealer og normer for forarbejdning af animalske biprodukter i biogasanlæg og komposteringsanlæg og varmebehandling af gylle. Forslag herom er allerede vedtaget.
- Direkte anvendelse som foderstoffer af mælk og mælkebaserende produkter, der er defineret som kategori 3-materiale. Der er vedtaget en ny forordning, som tillader, at husdyr bliver fodret direkte med mejeriprodukter, der er fremstillet i overensstemmelse med fødevarerstandarder på visse dyresundhedsbestemmelser, der er i overensstemmelse med eksisterende videnskabelige udtalelser. Forordningen bliver måske ændret yderligere på grundlag af udtalelser fra EFSA.
- Mulighed for at forarbejde animalske biprodukter fra andre kilder på steder i tilknytning til slagterier. Forordningen tillader på visse betingelser, at der drives afsmeltningssanlæg i tilknytning til slagterier. En af betingelserne er, at de animalske biprodukter, der skal forarbejdes på afsmeltningssanlægget, udelukkende må komme fra det slagteri, anlægget ligger i tilknytning til. Kommissionen overvejer at indføre risikobaserede bestemmelser for at undgå problemer som følge af denne betingelse.

- Nye importcertifikater for endnu ikke omfattede animalske biprodukter.
- Markører til animalske biprodukter bestemt til bortskaffelse som affald. I henhold til forordningen skal animalske biprodukter bestemt til bortskaffelse markeres. Kommissionen er fortsat i gang med at undersøge, hvilke markører der er bedst egnede.
- Vejledning til afklaring af spørgsmål, der er rejst som følge af FVO's kontrolbesøg, som ofte rejser flere spørgsmål fra medlemsstaterne.
- Gennemførelsesbestemmelser vedrørende forbuddet mod genanvendelse inden for samme art (kannibalisme). Der er kun fastsat gennemførelsesbestemmelser vedrørende forbuddet mod genanvendelse inden for samme art for fisks vedkommende. Der er imidlertid sket fremskridt med hensyn til at udvikle metoder, der specifikt påviser drøvtyggerprotein i foderstoffer, hvilket er en af hovedforudsætningerne for at revidere BSE-foderforbuddet.

Problemer, der kun kan løses ved den fælles beslutningsprocedure

Klarere afgrænsning af forordningens anvendelsesområde idet forordningen er vidtfavnende. Bestemmelserne om forarbejdede produkter eller færdigvarer er ikke altid klare og kan resultere i unødigt intensiv kontrol. F.eks. bør forarbejdede ingredienser til fremstilling af kosmetiske midler, medicinsk udstyr og lægemidler ikke betragtes som animalske biprodukter.

Tydeliggørelse indebærer også behov for at indføje nye produkter. For så vidt angår opdelingen af materialer i kategorier kunne det være på sin plads med en revision med henblik på at gøre det klarere, hvordan bestemmelserne anvendes, når nyt materiale kan henføres under forskellige kategorier.

Visse anlæg eller produkter bør fritages fra kravet om yderligere godkendelse i henhold til forordningen, idet de ifølge andre EU-bestemmelser skal opfylde forordningens krav. Det gælder f.eks. forarbejdede animalske proteiner, som i forvejen er godkendt i henhold til andre EU-bestemmelser, der er i overensstemmelse med målene i forordningen.

Udtalelser

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig om rapporten, som behandles i Parlamentets Miljø- og Landbrugsudvalg.

Gældende dansk ret

Europa Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1774/2002 af 3. oktober 2002 om sundhedsbestemmelser for animalske biprodukter, som ikke er bestemt til konsum.

Bekendtgørelse nr. 355 af 19. maj 2003 om bortskaffelse og forarbejdning af animalske biprodukter, der fastsætter bestemmelser om straf i tilfælde af overtrædelse af forordningen.

Konsekvenser

Rapporten er ikke udtryk for regulering, men en status beskrivelse suppleret med medlemslandenes bud på de vigtigste problemer, som Kommissionen kan løse, men endnu ikke har fået gennemført. Konkrete reguleringsforslag afventes før lovgivningskonsekvenser, statsfinansielle konsekvenser, samfundsøkonomiske konsekvenser samt konsekvenser for beskyttelsesniveauet kan endeligt fastlægges.

Høring

Forslaget er sendt i høring i en bredere kreds af interessenter.

Landbrugsraadet, DAKA og Brancheforeningen for Biogas udtrykker generel tilfredshed med indholdet af rapporten, og at man kan støtte de forskellige tiltag.

DAKA og Landbrugsraadet udtrykker endvidere specifikt, at man især ønsker en lempelse af foderforbuddet, som reguleres i TSE forordningen, samt at der aktivt bliver arbejdet for at mindske overlappning mellem EU's veterinærbestemmelser og EU's affaldsbestemmelser på animalske biprodukter.

Endvidere har forslaget været forelagt for Det Rådgivende Fødevareudvalgs EU-underudvalg.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen forholder sig positivt til indholdet af rapporten.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om rapporten fra de øvrige medlemslande.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.